

Γη Άτζηρκους

Άτζηρκος είναι η γνωστή περιοχή κοντά στην Αχλαδερή. Πολλοί συγχωριανοί μας έχουν ελαιοκτήματα σ'αυτήν. Λίγοι υποψιάζονται και λιγότεροι ξέρουν την προέλευση του τοπωνύμιου αυτό. Τα ερείπια ενός ναΐσκου ,που βρίσκονται σε κτήμα ιδιοκτησίας Χατζημανωλάκη , επιτρέπουν την υπόθεση ότι πρόκειται για το όνομα κάποιου αγίου. Πρόκειται βέβαια για το όνομα Άγιος Κήρυκος (Αϊ- Κήρυκος) , που στο γλωσσικό ιδίωμα του χωριού μας έπαθε τις ακόλουθες μεταβολές : Πήρε την κατάληξη -ους (αντί -ος) όπως γίνεται με όλα τα αρσενικά ονόματα σε - ος : Αϊ-Κήρυκος. Ακολούθησε συγκοπή του -υ - : Αϊ-Κήρκους. Με σύγηση του -ι- και ανέβασμα του τόνου έγινε Άκηρκους . Με τσιτακισμό (1) και μετατροπή του - κ - σε τσ (τζ) έγινε Άτζηρκους .

Το τοπωνύμιο Άγιος Κήρυκος είναι γνωστό σε πολλά μέρη της νησιώτικης και ηπειρωτικής Ελλάδας (και Κύπρου). Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο Άγιος Κήρυκος Ικαρίας. Συνδέεται με τη λατρεία του Αγίου Κηρύκου και της μητέρας του Αγίας Ιουλίττας .

Οι άγιοι Κήρυκος και Ιουλίττα

Ο άγιος Κήρυκος και η μητέρα του αγία Ιουλίττα κατάγονταν από το Ικόνιο της Μικράς Ασίας και έζησαν την εποχή του αυτοκράτορα Διοκλητιανού (284-305 μ.Χ.) . Η Ιουλίττα ήταν χριστιανή κι έμεινε χήρα πολύ νέα .Αφοσιώθηκε στην ανατροφή του παιδιού της, που τότε ήταν ηλικίας μόλις τριών ετών. Του δίδασκε με μεγάλη φροντίδα και πιο πολύ με το παράδειγμά της την αγάπη για τον Χριστό. Όταν ξέσπασε ο άγριος και αιματηρός διωγμός κατά των χριστιανών (303 μ.Χ.), η Ιουλίττα πήρε τον μικρό Κήρυκο και κατάφυγε στη Σελεύκεια της Κιλικίας. Αλλά κι εκεί ο διωγμός συνεχιζόταν με την ίδια αγριότητα. Γι' αυτό έφυγε στην Ταρσό, την πατρίδα του Απόστολου Παύλου.

Ο ηγεμόνας Αλέξανδρος της Ταρσού , τύραννος σκληρός και απάνθρωπος , έμαθε για την πίστη της Ιουλίττας στον Χριστό και την κάλεσε ν' απολογηθεί. Επειδή εκείνη έμενε ακλόνητη στην πίστη της, απειλούσε με θάνατο αυτήν και το παιδί της. Όμως η Ιουλίττα ήταν έτοιμη να μαρτυρήσει, παρά ν' αρνηθεί την πίστη της. Ο Αλέξανδρος διάταξε να την φέρουν μπροστά του στο δικητήριο. Άρπαξε βίαια τον μικρό Κήρυκο στα χέρια του κι άρχισε να τον καλοπιάνει, για να κερδίσει τη συμπάθειά του. Ο μικρός άρχισε να φωνάζει το όνομα του Χριστού και να λέει πως είναι Χριστιανός. Προσπαθώντας να ξεφύγει από τα χέρια του Αλέξανδρου ,τον χτυπούσε με τα ποδαράκια του στην κοιλιά. Ο Αλέξανδρος οργισμένος από την αντίδραση του μικρού τον πέταξε με κλωτσιές στα μαρμάρινα σκαλιά του δικητηρίου. Το κεφαλάκι του μικρού σκίστηκε και ο Κήρυκος έμεινε στον τόπο. Η μητέρα , βλέποντας τον τραγικό θάνατο του παιδιού της , καταράστηκε τον τύραννο με τα λόγια:«Όπως συντριφτηκε το κεφάλι του παιδιού μου , έτσι θα συντριβεί η φεύτικη θρησκεία σου ! »

Ο Αλέξανδρος υπέβαλε την Ιουλίττα σε φρικτά βασανιστήρια και τελικά διάταξε τον αποκεφαλισμό της. Η εκκλησία μας τιμά τη μνήμη τους στις 15 Ιουλίου.

Άγιος Κήρυκος(Άτζηρκους)

Πιθανολογείται - και από την προφορική παράδοση υποστηρίζεται - ότι στην περιοχή του σημερινού Άτζηρκου υπήρξε ένας από τους οικισμούς ,που δημιουργήθηκαν στα ανατολικά παράλια του κόλπου της Καλλονής μετά την καταστροφή από σεισμό και τον καταποντισμό της Πύρρας (231 μ.Χ.).Η παράδοση θέλει τον Απόστολο Παύλο να βγαίνει στον ορμίσκο, που γι' αυτό ονομάστηκε Άγιος Παύλος , και να περνά από τον οικισμό αυτό ,πηγαίνοντας να κηρύξει τον Χριστιανισμό στο ειδωλολατρικό κέντρο των Μέσσων Καλλονής. Στον οικισμό αυτό , που άγνωστο πώς ονομαζόταν αρχικά , χτίστηκε εκκλησιάκι και λατρεύτηκε ο Άγιος Κήρυκος, από το όνομα του οποίου ονομάστηκε η περιοχή. Με βάση τα ιστορικά δεδομένα (καταστροφή περιοχής κόλπου Καλλονής από πειρατές , υποδούλωση του νησιού στους Τούρκους, ερήμωση κάστρου Βασιλικών , ίδρυση Βασιλικιώτη - 1445 - 1462 -) υποθέτουμε πως ο οικισμός έπαψε να υπάρχει μετά το 1462 και - συνεπώς- ό, τι σώζεται σ' αυτόν (και το εκκλησιάκι του Άτζηρκου) υπήρχαν πριν από πολλούς - πολλούς αιώνες...

(εικόνες πηγή :http://www.synodinresistance.org/Theology_el/3d5015AgKhrikos.pdf)

(1)Τσιτακισμός : Ένα από τα χαρακτηριστικά της αιγαιακής νησιωτικής προφοράς - και βέβαια του χωριού μας - είναι ο τσιτακισμός, δηλ. η προφορά του - κ - ως τσ ή τζ μπροστά από τα φωνήεντα -ε - και - ι - (π.χ. τσιφάλ' - κεφάλι, ατζίδα - ακίδα).